

№ 15/1963.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 15/1963 med anledning av landstingsman Harry Lindfors' lagmotion med förslag till landskapslag om ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland (Mot. № 6/1963).

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lag- och ekonomiutskottets betänkande № 9/1963 har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Stora utskottet har behandlat ärendet och får härmed värdsamt anföra följande:

Många synpunkter kunna anläggas på frågeställningen om det s.k. åldrings- eller ålderdomsavdragets införande i landskapets kommunalskattelag. Medan å ena sidan omsorgen för åldringarnas väl innebär, att knappt någon i princip skulle motsätta sig avdragets införande i lagen, kan det å andra sidan tänkas att farhågorna för åldringsavdragets återverkningar på det i många fall nog så knappa kommunala skatteunderlaget ställer mången tveksam, för att icke säga direkt avvisande till en sådan åtgärd. Det sagda återspeglas även i lag- och ekonomiutskottets förenämnda betänkande, vari utskottets majoritet icke ansett sig kunna omfatta åldringsavdragets införande under nu rådande förhållanden på grund av den nedskärning avdraget skulle vålla för de ekonomiskt svagare kommunernas skatteinkomster. Minoriteten har däremot uttalat sig för avdragets införande. Man kan dock fråga sig huruvida åldringsavdragets införande faktiskt skulle medföra en alltför oskäligen åldringstunga för kommunerna. Som i så många andra fall, kan ett beviljat åldringsavdrag betyda mycket för den enskilde skattebetalaren, utan att samhället härigenom skulle göra någon större uppoffring. Åtminstone torde man kunna säga att de åländska fastlandskommunerna icke nämnvärt skulle beröras av åldringsavdragets införande. Därtill kunde åldringsavdraget med enahanda synpunkter som av lag- och ekonomiutskottet framlagts beträffande barnens förvärvsinkomster i förhållande till barnavdraget, tjäna som en uppmuntran för åldringarna att själva skaffa sig inkomster och uppehälle, istället för att måhända annars falla kommunen till last. Det gives nämligen många fall, då åldringar i små förhållanden känna sig krya nog att åtaga sig arbeten utom hemmet, varvid avdragsrätten skulle tjäna som en extra sporre och skatteunderlaget höjas. Känslan hos åldringarna att fortfarande vara till nytta borde icke få avtrubbas. Slutligen bör här framhållas att åldringsavdrag i kommunalbeskattningen i motsats till förhållandet i statsbeskattningen, då fråga är om gifta personer som fyllt 65 år, icke får av make som ej haft egen förvärvsinkomst göras från den andra makens inkomst.

-2-

Med beaktande av de förenämnda synpunkterna har stora utskottet, majoriteten A. Johansson, G. Mattsson, A. Öström, R. Lindroth och K.-E. Danielsson omfattat förslaget om åldringsavdragets införande i kommunal-skattelagen. Härvid har utskottet tillika ansett att avdragsrätten borde vara generell utan hänsyn till inkomstens storlek för att ett enhetligt beskattningsförfarande för hela landskapet skulle erhållas. I rikets motsvarande skattelagar är åldringsavdraget bundet vid invaliditetsavdraget sålunda, att skattskyldig, som från sina inkomster får göra åldringsavdrag, är berättigad att som invaliditetsavdrag avdraga endast den del av 1.000 mark (100.000 gamla mark), som motsvara det procenttal, varmed graden av invaliditet eller bristfällighet överstiger 50 procent. Stora utskottet har däremot icke funnit skäl till att införa en motsvarande begränsning av avdragsrätten i kommunal-skattelagen.

Stora utskottets minoritet (E. Östling, U. Kalman, U. Förbom, G.A. Boman och K. Sundblom) har med i lag- och ekonomiutskottets betänkande framförd motivering omfattat lag- och ekonomiutskottets avstyrkande förslag beträffande åldringsavdraget.

Angående det i motionen ingående förslaget om barnavdragets beräkning, har stora utskottet enhälligt omfattat detsamma i enlighet med lag- och ekonomiutskottets betänkande. Enär praktiska skäl, framförallt då beträffande skattelagstiftningen, talar för att endast till ändring föreslagna moment eller särskilda punkter under dessa i lagen skulle ändras eller eljest endast visst tillägg till lagen fogas, har stora utskottet jämväl omfattat lag- och ekonomiutskottets härom framställda förslag.

Med hänvisning till det ovan anförda får stora utskottet förty härmed värdsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga det i lag-motionen № 6/1963 ingående lagförslaget sålydande:

L a n d s k a p s l a g

om ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändra 11 § 2 mom. landskapslagen den 18 juli 1956 om kommunalbeskattning i landskapet Åland (20/56), sagda moment sådant det lyder i landskapslagen den 4 juli 1962 (31/62) samt fogas till 10 § sagda lag, sådan den lyder i landskapslagen den 22 april 1961 (27/61) en ny punkt 8a såsom följer:

10 §.

-3-

8a) då han före skatteårets utgång fyllt sextiofem år, sjuhundrafemtio mark;

11 §.

(2 mom. likasom i lag- och ekonomiutskottets betänkande).

Tillämpningsstadgandet.

(Likasom i lag- och ekonomiutskottets betänkande).

Mariehamn den 20 mars 1963.

På stora utskottets vägnar:

Albin Johansson
ordförande.

./ Erik Rask
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Albin Johansson, viceordföranden Gideon Mattsson, ledamöterna Edvin Östling, Uno Förbom, Gustav Adolf Boman, Karl Sundblom, Uno Kalman och August Öström samt ersättaren Rickard Lindroth och Karl-Evert Danielsson.